

Handläggare
Meurling Gunilla

Datum
2018-10-03

Diarienummer
KSN-2018-2800

Kommunstyrelsen

Plan och kostnader för omställning till ekologisk produktion vid Jälla Egendom

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna plan och kostnader för omställning till ekologisk produktion vid Jälla Egendom enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Den 13 december 2017 beslutade kommunstyrelsen att lantbruket vid Jälla Egendom ska ställas om till ekologiskt certifierad mjölkproduktion, lammproduktion och växtodling. Kommunledningskontoret fick samtidigt i uppdrag att under 2018 återkomma till kommunstyrelsen med plan och kostnader för den fortsatta omställningen (KSN-2016-2620).

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samverkan med utbildningsförvaltningen och förvaltare av stiftelsen för Jälla Egendom.

Föredragning

Vid Jälla Egendom bedriver Uppsala yrkesgymnasium en naturbruksutbildning som bl.a. omfattar lant- och skogsbruk. Utbildningen bedrivs till del i lokaler som ägs av Jälla Egendom, en kommunalt förvaltnad stiftelse som, förutom att bedriva utbildning på uppdrag av utbildningsnämnden, även bedriver näringsverksamhet i form av skogs- och jordbruk.

Kommunstyrelsen har beslutat att omställningen till ekologisk produktion vid Jälla Egendom ska påbörjas under 2018 med målet att produktionen ska vara certifierad vid utgången av 2020.

Stiftelsen Jälla Egendom ingår inte i kommunens koncernkontostruktur och har ingen löpande kreditfacilitet att använda. För varje investering behöver därför stiftelsen stöd i finansieringen genom lån från Uppsala kommun. För att påbörja arbetet med omställningen under 2018

beviljade kommunstyrelsen den 13 juni 2018 ett lån på 1,6 miljoner kronor för de första investeringarna på egendomen (KSN-2016-2620). Stiftelsen Jälla Egendom kommer att inkomma med ny låneansökan när beviljat lån är använt.

I detta ärende lämnar kommunledningskontoret en fullständig plan med kostnadsberäkningar för den fortsatta omställningen under 2018–2020 (**bilaga 1**). Planen innehåller nödvändiga investeringar i anläggningar och utrustning för en omställning till ekologisk produktion. De totala kostnaderna beräknas uppgå till cirka 11,5 miljoner kronor.

Samtidigt som lantbruket succesivt ställs om för ekologiska produktionsmetoder kommer naturbruksutbildningen att ändras genom att lärarna anpassar undervisningen till nya arbetsmoment i lantbruket och andra tidpunkter för arbetsmoment. Detta för att klara undervisningens mål.

Övriga aktiviteter under 2018–2020 är lantbruksrådgivning och studiebesök för de som berörs av omställningen. Aktiviteter kommer också att omfatta test för att öka återtag av livsmedel till kommunens egen måltidsverksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Villkoren för de tillkommande lånen är att de ska amorteras löpande och att marknadsmässig ränta ska utgå. Den räntenivå som ska debiteras stiftelsen är samma ränta som Uppsala kommun tillämpar på andra organisationer som byggt anläggningar som kommunen använder i sin verksamhet.

I Mål & budget 2018–2020 avsattes 2 miljoner kronor under kommunstyrelsen för merkostnader i samband med omställningen till ekologiskt lantbruk vid Jälla. Dessa medel är i första hand tänkta till att finansiera avskrivningskostnader och räntekostnader som uppstår i samband med de för omställningen nödvändiga investeringarna.

Kommunledningskontoret och utbildningsförvaltningen har upprättat kalkyler och budget där den utökade låneskulden är beaktad och täcks inom de avsatta medlen (**bilaga 1**). De avsatta medlen kommer även täcka ökade driftskostnader för lantbruksrådgivning och utbildningens anpassning samt samordning av ökat återtag.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Tf. chef kommunledningskontoret

Handläggare
Meurling Gunilla

Datum
2018-10-03

Diarienummer
KSN-2018-2800

Bilaga 1

Plan och kostnader för omställning till ekologisk produktion vid Jälla Egendom

Målen vid utgången av 2020 är:

- att mjölkproduktion, lammproduktion och växtodling är certifierad ekologisk,
- att det finns en plan för att leverera mer livsmedel till de kommunala köken, och
- att utbildningen har anpassats till de nya förutsättningarna.

Nedan redovisas nödvändiga och tidsatta investeringar i utrusning och anläggningar under 2018–2020 för att lägga om till ekologisk lantbruksproduktion.

Därefter redovisas driftskostnader under 2018–2020 för aktiviteter som ska möjliggöra omställningen av lantbruket, anpassningen av naturbruksutbildningen och framtagande av plan för återtag. I dessa ingår konsultkostnader för byggprojekt, lärartid och test av ökat återtag till de kommunala köken. Kostnader för avskrivningar och ränta på lån för investeringar uppstår allt eftersom investeringarna görs.

Slutligen redovisas driftskostnader efter genomförd omställning. I dessa ingår avskrivningar och ränta för samtliga genomförda investeringar. Det ingår även kostnad för samordnare av återtag, kommunikationsaktiviteter för naturbruksutbildningen och konsultkostnader för lantbruket. Bedömning har gjorts att dessa fortsatta stödaktiviteter är nödvändiga för att säkerställa att de mervärden som omställningen och återtaget kan ge också hämtas hem.

Investeringsplan 2018–2020

År	Investering	Belopp (tkr)	Beskrivning
2018	Hårdgöring av yta för grovfoderlagring	600	Grovfoderbehovet kommer att öka. Hårdgöringen är också en förberedelse för anläggning för tork och lagring (2020).
	Strängläggare	250	Med ekologisk odling är det troligt att skördarna blir mindre, dvs strängarna med slagen vall blir tunnare och strängläggaren behövs för att lägga ihop dem.
2019	Anpassning ladugård till lösdrift	1 500	Den ladugårdsdel som idag består av uppbundna kor är ej tillåten i ekologisk djurhållning.
	Fodersystem	1 300	Utbyte och utbyggnad. Del i ombyggnationen av ladugården. Räls och växlar, fodervagn och foderblandare.
	Flytgödselbrunn	1 000	Större kapacitet för att lagra gödsel behövs för att kunna sprida vid optimal tidpunkt när inte mineralgödsel är tillåten.
	Flytgödselspridare	1 200	Ytterligare praktiskt moment för eleverna, när arbetet med mineralgödsel tas bort. Tjänsten köps idag delvis in externt.
2020	Kultivator	400	Mekanisk bekämpning av framförallt kvickrot.
	Ogräsharv	300	Mekanisk bekämpning av ogräs.
	Bönrost	300	Alternativ för egen produktion av proteinfoder till korna.
	Tork- & lagringsanläggning spannmål	2 500	Nivån på anläggning är två rundburkar för ärter resp. korn för egen produktion av foder. Investering i anläggning för ev. kvarnsplanmål är inte kalkylerad.
	Damm & bevattningsanläggning	2 100	För att garantera tillgång till bete som är ett krav för ekologisk djurhållning.
	SUMMA	11 450	

Driftskostnader 2018–2020

År	Aktivitet	Belopp (tkr)	Beskrivning
2018	Konsultkostnader byggprojekt	80	Konsult anlitas för att planera ombyggnad av ladugård till lösdrift.
	Anpassning utbildning	100	Lärargrupp anpassar utbildningen till de nya förutsättningarna i skoljordbruket så att utbildningens mål uppnås.
	Studieresa	30	Studieresa till kvarn med tema återtag.
	Test återtag	15	Inköp av förädling och transport av Jällaråvara till Måltidsservice kök.
	Avskrivningar & ränta	26	Strängläggare.
	SUMMA	251	
2019	Konsultkostnader byggprojekt	100	Konsultkostnader för att genomföra ombyggnad av ladugård.
	Anpassning utbildning	200	Lärargrupp anpassar utbildningen till de nya förutsättningarna i skoljordbruket så att utbildningens mål uppnås.
	Kommunikation utbildning	100	Information om naturbruksutbildningens ekologiska skoljordbruk.
	Studieresa	30	Tema efter behov.
	Uppskalning återtag	100	Projektledning och inköp vid uppskalning av återtag.
	Avskrivningar & ränta	117	Strängläggare och hårdgöring av yta.
	SUMMA	647	
2020	Konsultkostnader lantbruk	100	Konsult anlitas för att planera och bygga tork och lagringsanläggning spannmål samt damm och bevattningsanläggning.
	Kommunikation utbildning	100	Information om naturbruksutbildningens ekologiska skoljordbruk.
	Uppskalning återtag	200	Projektledning vid uppskalning av återtag.
	Avskrivningar & ränta	881	Strängläggare, hårdgöring yta, ombyggnad ladugård, fodersystem, flytgödselbrunn, flytgödselspridare, kultivator och ogräsharv.
	SUMMA	1281	

Årlig driftskostnad efter genomförd omställning

År	Aktivitet	Avskrivningstid (år)	Avskrivningar (tkr)	Ränta* (tkr)	Summa kostnader (tkr)
2021– framåt	Hårdgöring av yta för grovfoderlagring	10	60	5	65
	Strängläggare	5	50	2	52
	Anpassning ladugård till lösdrift	10	150	13	163
	Fodersystem	10	130	11	141
	Flytgödselbrunn	10	100	9	109
	Flytgödselspridare	10	120	11	131
	Kultivator	5	80	4	84
	Ogräsharv	5	60	3	63
	Bönrost	5	60	3	63
	Tork- & lagringsanläggning spannmål	10	250	22	272
	Damm & bevattningsanläggning	10	210	18	228
	Konsultkostnader lantbruk				100
	Kommunikation utbildning				100
	Samordning återtag				200
	SUMMA				1771

* 1,75 % låneränta